

Vzdrževanje in preizkušanje varnostne razsvetljave

Za vse vgrajene sisteme aktivne požarne zaščite, kamor spada tudi varnostna razsvetljava, velja, da jih mora lastnik ali upravnik objekta vzdrževati v rokih in na način, kot izhaja iz navodil proizvajalca oziroma izvajalca, ki je sistem vgradil. Servisiranje lahko izvajajo le pooblašteni serviserji ali vzdrževalci. Naloga lastnika je še obnavljanje potrdila o brezhibnosti vgrajenega sistema in hranjenje dokumentacije o pregledovanju in preizkušanju ter rednem vzdrževanju.

Zakonska osnova za vzdrževanje je podana v 41. členu zakona o varstvu pred požarom in 4. členu pravilnika o pregledovanju in preizkušanju vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite.

V zadnjem času se je pri inšpekcijskih pregledih objektov večkrat dogajalo, da je požarna inšpekcija zahtevala dokazilo o usposobljenosti oziroma pooblastilo vzdrževalca vgrajenega sistema varnostne razsvetljave, ker za običajne svetilke varnostne razsvetljave, take z lokalnim napajanjem iz vgrajene akumulatorske baterije, proizvajalci praviloma ne določajo posebnih pogojev za servisiranje in vzdrževanje, tudi ne dajejo pooblastil, ki bi dokazovala usposobljenost posameznih vzdrževalcev električarjev. Vzdrževanje takih sistemov je ob doslednem upoštevanju 4. člena pravilnika o pregledovanju in preizkušanju vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite zašlo v slepo ulico. Težava je bila tudi pri nas, pri pooblaščenih preglednikih vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite, saj smo ob pregledu dolžni preveriti tudi redno in pravilno vzdrževanje vgrajenega sistema ter pooblastila serviserjev. Po pravilu smo priznavali usposobljenost vseh električarjev, kar je sprožilo kritiko inšpekcije.

Po pomoč smo se obrnili na Upravo Republike Slovenije za zaščito in

reševanje. Prejeli smo odgovor, da pri vgrajenih sistemih, kjer je vsaka svetilka svoja naprava in v primeru izpada napajanja deluje neodvisno od ostalih delov inštalacije, ni potrebe po izvajalcih servisnih storitev s pooblastili. Omenjeni pravilnik v 4. členu zahteva pooblaščen serviserje ali vzdrževalce z namenom preprečiti nestrokovne posege v vgrajene sisteme aktivne požarne zaščite, ki bi lahko povzročili nepravilno delovanje sistema. V našem primeru take nevarnosti ni, svetilke varnostne razsvetljave so povezane na inštalacijski vod, ki se konča v električnem razdelilcu z varovalko in stikalom za preizkus. Preizkus delovanja vgrajenega sistema je preprost, opravi ga lahko tudi nestrokovna oseba, ki jo lastnik ali uporabnik objekta pooblasti za izvajanje ukrepov varstva pred požarom in v požarnem redu zadolži za izvajanje kontrolnih pregledov.

Tehnično zahtevnejši sistemi varnostne razsvetljave, pri katerih se svetilke napajajo centralno in je v uporabi samodejni sistem preizkušanja, lahko vgrajeni sistem prav tako kontrolira poučena oseba, seznanjena z bistvenimi tehničnimi značilnostmi, in o tem vodi evidenco, servis in odpravljanje napak pa se izvajata skladno z navodili proizvajalca. V tem primeru mora imeti serviser pooblastilo proizvajalca sistema.

Avtor:

Miroslav Krajšek, univ. dipl. inž. el.
ZVD Zavod za varstvo pri delu d. d.
Chengdujska cesta 25
1260 Ljubljana Polje